

KVALITETSREDOVISNING 2010 HOVMANTORPS FÖRSKOLOR OCH ÖPPEN FÖRSKOLA I LESSEBO KOMMUN

Matematik: sortering i olika kategorier på en 1-3 års avdelning

Vattenlek: ösa och hälla, olika volymer

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	3
1. FÖRUTSÄTTNINGAR	4
1:1 VERKSAMHETSBEKRIVNING.....	4
1:2 PERSONAL	4
1:3 MATERIELLA RESURSER	5
1:4 EKONOMISKA RESURSER	5
2. ARBETET PÅ SKOLAN.....	6
2:1 BARNENS ANSVAR OCH INFLYTANDE.....	6
2:2 FÖRÄLDRARNAS INFLYTANDE	6
2:3 FÖRSKOLAN SOM ARBETSPLATS	6
2:4 SAMVERKAN	7
2:5 INFORMATION.....	8
2:6 NÖRMER OCH VÄRDEN	8
3. RESULTAT	9
3:1 KVALITETSARBETE.....	9
3:2 UTVECKLING OCH LÄRANDE.....	9
4. ANALYS	10
4:1 ANALYS AV RESULTATEN DEL 1-3	10
5. EGNA PRIORITERADE MÅL	11
5:1 LOKALT PRIORITERADE MÅL	11
6. RESULTAT	14
6:1 REDOVISNING AV RESULTAT FÖR 5:1	14
7. ANALYS	15
7:1 ANALYS AV RESULTATEN DEL 6	15
8. BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSEN DEL 1-7	16
9. ÅTGÄRDER FÖR UTVECKLING	16
LOKALT PRIORITERADE MÅL 2010	16

Sammanfattning

Den fria leken och en samarbetande kultur är arbetsmetoder vi använder. Här kan barn göra egna val av tillgängligt material, bearbeta intryck, lära sig socialt samspel mm. Vuxna finns närvarande, stör inte fungerande lek men tillför material, deltar vid behov, ser och uppmärksammar barns behov, hjälper barn att få mesta möjliga inflytande och lärande över sin dag. Barnen har stor påverkansmöjlighet över att göra val i sin vardag och de tycker att det är roligt att utvecklas och lära nytt.

Vi arbetar med dokumentation av de fem förmågorna: kommunicera, samarbeta, ta ansvar, förstå människors olika livsvillkor och att reflektera över och förstå sitt eget lärande. Detta dokumenteras i barnets portfolio. Förskolan har endast strävansmål för det enskilda barnet. Förskolans uppdrag är att använda barnens individuella utvecklingsplaner IUP och planera verksamheten på avdelningen utifrån läroplanen och de barnens behov. I föräldraenkäten uttrycker 73,4 % mycket bra eller bra att ”utvecklingsplaner ligger till grund för det fortsatta arbetet”.

Alla avdelningar arbetar efter förskolans läroplan Lpfö–98. Varje avdelning väljer i år två prioriterade mål, varav ett eget mål och ett matematikmål. De skriver sedan målkriterier, planera metod, genomför, följer upp, utvärdera, analysera och sätter upp förbättringsområde. Detta arbete har vi utvecklat under året med hjälp av Linnéuniversitetet.

Måluppfyllelsen som helhet är mycket god. Nöjdheten bland föräldrarna är fortsatt hög. Mycket bra eller bra tycker föräldrarna till 91,5 % att ”verksamheten skapar engagemang, lust och självförtroende hos mitt barn”. En föräldrakommentar: ”Personalen är duktiga på att engagera barnen och få med alla i lek”. Personalen trivs på sin arbetsplats. I personalens arbetsmiljöenkät framkommer höga värden om trivsel, arbetsglädje, utveckling, arbetssätt och samarbete.

I januari 2010 öppnades Hallonet på förskolan Tuvan, en ny förskoleavdelning i Hovmantorp. Det är positivt med fler barn till Hovmantorp och Lessebo kommun.

Arbetet på Öppen förskola fungerar bra. Personalen i de fyra verksamheterna på familjecentralen har ett bra samarbete och känner sig nu som ett team. De har mycket kontakt med närsamhället och de har bildat nätverk med övriga familjecentraler i länet.

Förskolorna i Hovmantorp
Öppen förskola
2011-03-08

Kerstin Linell
rektor

1. Förutsättningar

Till kvalitetsredovisningen har uppgifter hämtats ur följande utvärderingar:

- Fem förskolors lokala arbetsplaner
- Tolv arbetslags arbetsplaner, metod, utvärderingar och analyser
- Öppen förskolas mål och utvärdering
- Arbetsmiljöenkät – personalen, skala 1-6
- Personalenkät: Hur trivs du på jobbet, 2010
- Medarbetarsamtal
- Enkät till föräldrarna, lämnad till hälften av föräldrarna. Av de utlämnade är svarsfrekvensen 65,2 %, skala 1-4

1:1 Verksamhetsbeskrivning

Barnantalet ökar i Hovmantorp. I januari öppnade vi ytterligare en ny förskoleavdelning. En nyrenoverad avdelning i äldreomsorgen Sjöglimtens f.d. lokaler, Tuvan, avdelning Hallonet. Nu har vi ökat med två avdelningar de senaste två åren. Det är tio-elva år sedan sist, så det känns väldigt roligt och inspirerande. Då var det en förändring från dagbarnvårdarverksamhet till en avdelning. Innan dess var det ytterligare ca tio år sedan vi utökade.

Det finns nu tolv förskoleavdelningar fördelade på fem förskolor, Askungen, Myran, Opalen, Prästkragen och Tuvan geografiskt fördelade på olika områden i Hovmantorp.

Vi har bedrivit pedagogisk verksamhet och omsorg för ca 195 barn på vårterminen och strax över 180 barn på höstterminen. Under hösten har en renovering påbörjats på avdelning två på Tuvan. Där ska vi 2011 flytta in Opalens verksamhet. Vi gör två enavdelningsförskolor till en förskola med två avdelningar.

Familjecentralen i Lessebo består av en Öppen förskola (utbildningsförvaltningen) och Råd och stöd (socialförvaltningen) från kommunen och mödravårdscentralen och barnvårdscentralen från Landstinget. Öppen förskola erbjuder barn 0-6 år en pedagogisk gruppverksamhet i nära samarbete med de vuxna besökarna. Samtidigt får de vuxna möjlighet till kontakt och gemenskap. Fler och fler föräldrar med sina barn besöker nu Öppen förskola. Förskolläraren på Öppen förskola har ett samordningsansvar för familjecentralen och bland annat ansvarat för arbetsgruppens träffar en gång i veckan.

1:2 Personal

På området arbetade under året 1,0 rektor och 41 förskollärare och barnskötare, på sex olika enheter (fem förskolor och en Öppen förskola), Inför vt-10 fick vi även i år göra neddragningar i tjänster. En minskning med 1,0 tjänst. 2,43 minskade tjänster på området

sedan vt-07. Till detta har vi fått tjänster för uppstart av de två nya avdelningarna i jan-09 och jan-10. Vid årets början fanns 33,78 tjänster med det tillskott vi fått för den nya avdelningen. Inför ht-10 gjorde vi en översikt och omfördelning mellan våra fyra orter vilket till Hovmantorp gav 0,57 nya tjänster = 34,35 tjänster. Det finns tolv arbetslag, ett för varje avdelning, med 3-4 personer i varje. En förskollärare har varit anställd 75 % på Öppen förskola och arbetat resterande på en förskoleavdelning. Administrativ skolassistent delas med Kvarndammskolan i Hovmantorp.

Antalet förskollärare ökar efter hand när vi nyanställer. Fördelningen är nu 65,9 % förskollärare och 34,1 % barnskötare. Endast kvinnor arbetar på området. Antal barn per heltidstjänst är 5,54. De yngre barnen har ökat i antal. Under hösten har 43 % varit under 3 år.

Opalen och Hallonet har en högre personaltäthet av Hovmantorps gemensamma resurser eftersom de endast är en avdelning / förskola. De kan inte samordna öppning och stängning med någon annan avdelning och dessutom har de inte någon från kostorganisationen i köket, utan i sin arbetstid ska de också utföra köksarbete. Nya Smultronet samordnar öppning och stängning med Prästkragen men behöver extra timmar för egen mathantering.

Sex personer på området har inte någon sjukdag under året. Det är mycket korttidssjukskrivningar. Sjukfrånvaron på området är endast 2,51 %. En har varit sjukskriven på heltid i mer än två månader. Två fasta pooltjänster täcker upp och pusslar ihop frånvaron. Detta gäller även semesteruttag som tas ut under terminerna.

1:3 Materiella resurser

Alla förskolor har närhet till skog, mark och sjö. Utemiljön är vad gäller yta och rörelsemöjligheter väl tillgodosedd på fyra av fem förskolor. Myrans gård är inte så stor. Fastighetsavdelningen underhåller lekredskap ute på våra förskolor. Det finns ett stort behov av nyinvesteringar av lekredskap, eftersom mycket hat blivit utsynat och borttaget. Nyinvesteringspengar räcker inte till hela behovet i kommunen. Innemiljön och material är anpassade efter verksamheten. På frågan "Är lokalerna väl anpassade till verksamheten" 3,9 (skala 1-6) svarar personalen. En del utrustning börjar även här bli uttjänt. Det måste till investeringspengar att byta ut gamla 70-80 tals möbler. Detta visas också i arbetsmiljöenkäten. "Är standarden för övrig inredning bra" 3,6. "Fungerar underhållet av skolan" 3,3.

1:4 Ekonomiska resurser

Personalbudgeten ligger i år på 104 %. Detta beroende på olika faktorer som inte har gått att påverka. Materialpengar hanteras av respektive arbetslag med en ekonomiskt ansvarig på varje avdelning. Summan för materialpengar är låg och har varit oförändrad i väldigt många år, den blir mer och mer "urholkad" för varje år. Vi har till tolv avdelningar och en öppen förskola fått 35 000:- i investeringspengar. Det blir ett snitt på 2692:-/avdelning. Det är inte stora investeringar som går att göra för detta.

2. Arbetet på skolan

2:1 Barnens ansvar och inflytande

Barnen har stora möjligheter att påverka sin dag och att själva välja aktiviteter. Även att ge uttryck för sina tankar och åsikter.

Vi ger ansvar efter ålder och mognad och utgår från varje barns intresse och behov. Vi uppmuntrar till delaktighet och lägger en grund för att klara vardagligheter själva. Genom att klara saker själv kan barnet också ta ansvar och få ett inflytande. Varje barn uppmuntras att utveckla sin förmåga att uttrycka sig och sina tankar för att sedan kunna ta ansvar för sina handlingar och kunna samarbeta. Personalen arbetar nära barnen. Genom detta arbetssätt ser vi att barnen har stora möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter och påverka verksamheten.

Vi anpassar miljön efter barnets behov och gör förändringar där det behövs. Material finns överskådligt och lättillgängligt så barnen lätt kan göra val och välja aktivitet. Barn ska våga prova t.ex. mat, material och lekar. Barnens idéer och behov från deras IUP blir temaarbete för avdelningen. Detta kräver flexibla vuxna. Personalens förhållningssätt är en viktig del av arbetet.

2:2 Föräldrarnas inflytande

Grunden till ett bra samarbete förskola - hem läggs vid inskolningen. Förtroende byggs upp, arbetssätt och arbetsplaner presenteras. Några avdelningar låter föräldrarna göra fotodokumentation under inskolningen från barnets hemmiljö med nära och kära. Denna bok blir en viktig länk för barnet mellan hem och förskola. Efter en tid följs inskolningen upp med uppföljningssamtal och kontinuerlig daglig kontakt vid lämning och hämtning.

”Tamburkontakten” är viktig och prioriteras. I enkäten svarar 98,3 % av föräldrarna mycket bra eller bra på frågan ”samspel mellan mig/barnet och personalen som möts i förskolan utmärks av respekt och förtroende”. Förskolorna har regelbundet föräldramöte, föräldrafika och utvecklingssamtal. Arbetsplanen för förskolan görs känd för föräldrarna vid inskolning, på föräldramöte och vid utvecklingssamtal. På frågan ”Vår förskola genomför regelbundet väl underbyggda utvecklingssamtal där båda parter kommer till tals” svarar 80,0 % mycket bra eller bra, 11,7 % är relativt nya barn där det inte genomförts utvecklingssamtal ännu. Dokumentation bl.a. i form av foto och kommentarer berättar om dagens aktiviteter och barnens utveckling och lärande utifrån de fem förmågorna. Övriga aktiviteter är familjefester, utställningar, luciafirande eller adventskaffe.

Prästkragens förskola har utökade öppettider och har öppet mellan kl. 06.00-18.30. Efterhand som terminen gått har fler föräldrar använt dessa yttertider. Behovet är störst på morgonen.

2:3 Förskolan som arbetsplats

Förskolan i Hovmantorp och öppen förskola i Lessebo har en rektor och 41 medarbetare. Rektor har sitt kontor på Kvarndammskolan tillsammans med skolans rektor och en

administrativ assistent. Området är uppdelat på flera arbetsplatser: 5 förskolor, öppen förskola i Lessebo och för rektor möten och resor till förvaltningen i Lessebo.

Personalen tycker att de får den kompetensutveckling de behöver, snitt 4,5 (skala 1-6). I år har stängningsdagarna som förskolan har till fortbildning utökats till tre. De dagarna har använts till kvalitetsarbete och nya styrdokument (ny skollag och ny reviderad läroplan för förskolan). Förskolorna har under året haft ett kontinuerligt samarbete med Jan Håkansson på Linnéuniversitetet kring kvalitetsarbete, att sätta upp mål, genomföra, utvärdera, göra analys och skriva förbättringsmål. Här har skriftväxling skett mellan Jan och respektive avdelning. Vi har under året haft repetitionskurs i Hjärt- och lungräddning med de instruktörer vi utbildade 2008. De två IT-pedagogerna har fått fortsatt utbildning. Området har en medarbetare med i den mattegrupp som bildats. De flesta medarbetare har under året varit på någon dag- eller kvällsföreläsning tillsammans med sitt arbetslag i olika aktuella ämnen. Två avdelningar har under året tagit emot elever från lärarutbildningen på universitetet. Rektorerne för förskolan har i sitt jämförelsenätverk med fyra övriga kommuner fortsatt utbyte.

Alla arbetslag arbetar med dokumentation om de "Fem förmågorna" som ska genomsyras av demokrati och kunskap. Dessa är förmågan att kommunicera (språk, matematik och andra uttrycksformer), förmågan att samarbeta (samspel, relationer och konflikter), förmågan att ta ansvar (demokrati, inflytande, delaktighet och för sin egen kunskapsutveckling), förmågan att förstå människors olika livsvillkor (respekt för alla människor och deras olikheter, empati och jag-uppfattning) och förmågan att reflektera över och förstå sitt eget lärande (flexibel miljö, portfolio, dokumentera framsteg, utveckla sina förmågor och tro på sin egen förmåga). Detta samlas i barnets portfolio. Denna dokumentation, som ofta görs i PowerPoint kopplar ihop läroplanstext med bild och text. Det används som underlag för det enskilda barnets lärande, i portfolion, utvecklingssamtal och IUP och avdelningens arbete. Flera avdelningar arbetar också med det pedagogiska året som en årscykel och med temaarbete utifrån barnens IUP, läroplanens mål och avdelningsmål.

Under november har Skolverkets arbetsmiljöenkät genomförts. Av 40 medarbetare har 38 svar angivits på olika frågor. Medelvärde har angivits i skala 1-6, där 6 står för bästa resultat.

Bästa värde, 5,2 har "Fungerar samarbetet med eleverna?", "Känner du dig trygg på din arbetsplats?" och "Arbetar ni efter skolans lokala arbetsplan?" fått. Arbetsglädje, utveckling, hälsa, arbetssätt och samarbete har fått fortsatt höga värden. Trivsel, bra arbetstider, arbetet känns meningsfullt, att det görs tillräckigt för att motverka hot och våld, har kontroll över arbetet, fungerande rutiner för utvärdering av verksamheten och samarbetet med föräldrar har alla fått värden på 5,0 och 5,1. "Det lägsta värdet var även i år: Kan du påverka skolans budget? Där hamnade värdet på 2,4. Näst lägsta precis som föregående år är 3,3 på "Fungerar underhållet på skolan?" och "Hinner du med det du har krav på dig att göra?"

2:4 Samverkan

Att arbeta i arbetslag och samverka kring en grupp barn är vi bra på inom förskolan. Vi är goda förebilder, respekterar och värdesätter varandra. Vi delar på ansvar efter fallenhet. På varje förskola är alla väldigt bra på att ställa upp för varandra bl.a. så att varje avdelning kan ha gemensam planeringstid på dagtid, hjälpa varandra vid sjukdomar och annan personalbrist. Där är även vårt väl utbyggda och fungerande poolsystem en viktig tillgång.

Med förskoleklasserna har vi vuxna gemensamma samordningsmöten och samverkar kring barnens start i förskoleklass och fritidshem. Samarbete med barnen sker på våren innan förskoleklass och fritidsstart. På hösten hälsar förskoleklassbarnen på sina gamla förskolor.

Skola och förskola i Hovmantorp har under året haft en gemensam personalfest.

Samverkan med närsamhället: Vi går regelbundet och har aktiviteter i skog och mark. Vi gör biblioteksbesök, besöker affärer, skolans gymnastiksal och hembygdspark och rör oss i trafikmiljöer. Några avdelningar har samverkan med äldreomsorgen vid t.ex. påsk och midsommar. Huvudvikten i förskolans arbete läggs på det inre arbetet. Denna grund måste läggas för att barnen senare ska kunna utveckla ytterligare nyfikenhet för samhällslivet runt omkring.

2:5 Information

På respektive förskola hålls varannan vecka informationsmöte med en representant från varje avdelning och rektor. Var 14:e dag är det Samverkans och utvecklingsmöte (LSou). En gång i månaden hålls personalmöte på kvällstid för all personal. Mycket information sker via e-post. Internpost inom Hovmantorp, fungerar bra i samband med mattransporterna, mellan rektor, de olika förskolorna och assistenten. Internpost mellan orterna, fungerar fortfarande efter flera års påpekande inte alls!!! Ingen förbättring har skett under året. Detta ställer till problem, när information av den anledningen t.o.m. kommer för sent. Komin, vårt intranät är också en viktig informationskälla. Föräldrar får information brevlades, vid inskolning, daglig tamburkontakt, uppföljningssamtal, utvecklingssamtal, dagbok, dokumentation, föräldramöte och familjefester. På frågan ”vår förskola har en genomtänkt organisation för samarbetet med oss föräldrar” svarar 63,4 % mycket bra eller bra, 18,3 % är relativt nya och svarar vet inte.

2:6 Normer och värden

Att arbeta med trygghet är ett prioriterat område hos oss. Under året har vi omarbetat våra två planer mot kränkande behandling och likabehandling på respektive förskola. De tar bl.a. upp att inget barn ska behöva utsättas för mobbning och kränkande behandling. I föräldraenkäten svarar 98,3 % mycket bra eller bra på frågan ”mitt barn upplever trygghet och välbefinnande på sin förskola”.

Vi ska ge barnen trygghet och det innebär:

- Att varje barn blir sett och uppmärksammat varje dag, utifrån barnets olikheter och individuella behov
- Närvarande vuxna
- Vuxna som sätter tydliga gränser
- Fasta dagsrutiner
- Att vi lägger grunden för samarbete

För att uppnå detta har vi följande arbetsätt: De vuxna prioriterar tid för och med barnen och de vuxna delar upp sig på olika ställen där barnen är. Vi är flitiga med beröm och uppmuntran. Större barn är värdefulla förebilder för yngre. Vi arbetar med samarbetsövningar och är flexibla.

De fotoböcker som finns på hälften av våra avdelningar (där de minsta barnen är) är en trygghetsskapande länk mellan hem och förskola.

3. Resultat

3:1 Kvalitetsarbete

Varje barn har rätt att bli sett, att bli bekräftat och att lyckas. Det blir brister i detta när personaltätheten minskar, barngrupperna blir större och barnens vistelsetid ökar. Det har framkommit vid utvärderingar, medarbetarsamtal och i LSoU-gruppen, att även tiden till planering av de pedagogiska aktiviteterna och dokumentation har svårt att räkna till. Dokumentationskravet vad gäller det pedagogiska arbetet och om det enskilda barnet har ökat under de senaste åren och tiden är den samma som tidigare. Alla 40 h i veckan är förlagd till arbetsplatsen. Varje person har tre h/vecka barnfri tid. Dessa används till samplanering med arbetslaget, enskild planering, till personalmöte och föräldramöten mm. Denna tid ska räcka till dokumentation, att samtala och reflektera om verksamheten t.ex. att planera pedagogiska aktiviteter, reflektera hur arbetet gått, analysera och formulera nya mål. Barn som behöver extra stöd, diskussioner från LSoU-gruppen eller ledningen som ska diskuteras tillsammans och ta ställning till och lämna besked om. Det är lättare att hitta tid för extra enskild planering, där vi tar till vara tillfällena som dyker upp. Svårare när hela arbetslag behöver tid tillsammans. Det upplevs som det har kommit till mycket ”utifrån” som ska diskuteras, ta ställning och lämna yttrande om. Detta visar sig i arbetsmiljöenkäten. Den fråga som lyder: ”Hinner du med det du har krav på dig att göra?” ger 3,3.

Arbetsmiljöenkäten har besvarats av 38 av 40 möjliga. Enkätens medelvärde på 68 frågor är år 2010: 4,38, år 2009 var det 4.46 och år 2008, 4.32 (skala 1-6). Inga större förändringar.

Bästa värde, 5,2 har ”Fungerar samarbetet med eleverna?”, ”Känner du dig trygg på din arbetsplats?” och ”Arbetar ni efter skolans lokala arbetsplan?”

Personalen visar i sin enkät på att förskolan är en trivsamt arbetsplats med bra samarbete och möjlighet att utvecklas i sitt arbete.

3:2 Utveckling och lärande

Det ska vara roligt att lära och utvecklas. Viktigt att hitta individuell tid till små barn. För små barn är det nära lärandet viktigt som att klara vardagen, kunna äta själv, klä på och av sig, toalettbestyr och socialt samspel. Viktigt för dessa åldrar är också tillgång till material, som barnet kan experimentera och skapa med och lära sig hantera. Resultatet är inte det viktiga utan processen barnet genomgår, det blir inte alltid resultat ”som kan visas upp”. ”Fri lek” är förskolans största tillgång. Här kan barn göra egna val av tillgängligt material, bearbeta intryck, lära sig socialt samspel mm. Vuxna finns närvarande, stör inte fungerande lek men tillför material, deltar vid behov, ser och uppmärksammar barns behov, hjälper barn att få mesta möjliga inflytande och lärande över sin dag. Språkutveckling och matematiktänk prioriteras högt på alla avdelningar. Viktigt med samtal i vardagen, att stimulera och stödja. I samlingen lär sig barnen att prata och lyssna på andra. Fin- och grovmotorik tränas. Regelbundna skogsbesök ger möjlighet till naturliga motorikbanor där barnen kan klättra,

hoppa och krypa. Naturen ger även upplevelser och material som lockar till utforskande, skapande och lärande som fortsätter på förskolan. Även ur friskvårds- och hälsosynpunkt är det viktigt med naturen och utevistelse. Alla avdelningar följer naturen och årstidernas skiftningar och lär kring detta. De avdelningar som arbetar med dockor som pedagogiskt hjälpmedel använder dockorna till hjälp här. Vi arbetar mycket med skapande och ändrar vår miljö och möblering efter behov. Mycket dokumentation sker med digitalkamerans hjälp.

Utveckling och lärande, lek och omsorg är förskolans viktigaste uppgift att förena och hela tiden utveckla. Personalen tycker att de lyckas väl. På förskolan sker lärandet och bearbetning av intryck genom lek. Lärandet blir därigenom lustfyllt och ger erfarenheter så barnet kan gå vidare för ytterligare lärande. Barnen måste känna sig trygga och säkra för att sedan gå vidare. Barnen har stor påverkansmöjlighet över att göra val i sin vardag. Val som de vuxna underlättar genom att erbjuda olika pedagogiska miljöer t.ex. skapande, bygglek, material till rollek och experimenterande. Här lyckas vi bra. Barnen blir trygga med flera vuxna och får del av deras kompetens. På frågan ”i vår förskola utförs kontinuerligt individuell uppföljning av mitt barns utveckling och lärande” svarade 76,7 % mycket bra eller bra.

Vi arbetar regelbundet med friskvård och har mycket fysisk aktivitet på många olika sätt bl.a. i skog och mark. Vi pratar om kost och nyttig mat.

4. Analys

4:1 Analys av resultaten del 1-3

När barnen har acklimatiserat sig på förskolan ser vi när de lämnas av sina föräldrar på förskolan att de är trygga i miljön och med oss. De är glada, positiva, nyfikna, vågar visa sina känslor och vill utforska omvärlden. Vi ser att arbetet med trygghet ger resultat. 98,3 % tycker att det är mycket bra, eller bra och ”mitt barn upplever trygghet och välbefinnande på sin förskola”. Måluppfyllelsen är god.

Ett tillåtande klimat gör att barnen blir trygga. Arbetslag som fungerar och ger varandra förtroende och respekt – ger mer tid för barnen – ger trygga barn.

Vid samtal och i enkäten med föräldrar framför de att de har ett stort förtroende för förskolan och mycket positiva och nöjda kommentarer har kommit fram. ”På vår förskola finns det ett tydligt och förtroendefullt samarbete med oss föräldrar” svarar 81,7 % mycket bra eller bra. ”Information om verksamheten” svarar 91,7 % bra eller mycket bra.

Förskolan i Hovmantorp är en arbetsplats där personalen känner stor trygghet och trivsel, där utvecklingsmöjligheterna i arbetet är stor. Den fysiska arbetsmiljön visar på lägre resultat. Där är vi beroende av en annan förvaltning. Påverkan av budgeten är det som fått sämsta värdet. Budgeten får vi oss tilldelad genom politiska beslut och det man kan påverka i arbetslagen är den lilla delen som är materialpengar.

Förskolan finns på fem olika ställen i samhället och öppen förskola och förvaltning i Lessebo. Flera fysiskt olika arbetsplatser för rektor för med sig en hel del resor. Samarbete med arbetsledningen har i arbetsmiljöenkäten fått siffran 4,4 (skala 1-6). Rektor anser att tid ute i verksamheten inte hinns med i den utsträckning som skulle vara önskvärd. Området har de

senaste två åren ökats med Öppen förskola i Lessebo och två nya förskoleavdelningar i Hovmantorp.

Att samverka och arbeta i arbetslag kring en grupp barn är vi bra på inom förskolan. Vi har ett väl utvecklat arbetssätt vad gäller helhetssynen för området.

Vi har regelbundet aktiviteter utanför förskolan, framförallt i vår fina natur, vilket gör att barnen lär känna sitt närsamhälle.

Tiden för dokumentation och arbetslagsplanering räcker inte alltid till. Vi försöker hitta tid vid ”lov” när det är färre barn och att andra avdelningar hjälper till när behov föreligger. Timmar som bl.a. används till personalmöte mm kan också användas till ytterligare någon gemensam arbetslagsplanering på kvällstid. Dokumentation kring varje enskilt barn tar mycket tid när det är många barn i gruppen. Det tar lika lång tid att dokumentera, oavsett barnet är 15 h eller 55 h i veckan på förskolan.

5. Egna prioriterade mål

5:1 Lokalt prioriterade mål

Varje förskola har under 2010 arbetat fram en likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling som är lokalt knuten till respektive förskola.

Alla avdelningar arbetar vidare efter förskolans läroplan Lpfö-98. Varje avdelning väljer i år två prioriterade mål, varav ett eget mål och ett matematikmål. De skriver sedan målkriterier, planera metod, genomför, följer upp, utvärdera, analysera och sätter upp förbättringsområde. Två exempel på detta följer här.

Matematikmål på en 1-3 års avdelning

Läroplanen säger:

- Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik, där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Den pedagogiska verksamheten skall genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande.
- Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att upptäcka och använda matematik i meningsfulla sammanhang.

Förskolans strävandemål är att:

- Stimulera barnens utveckling, språkligt, känslomässigt och intellektuellt.
- Ge tid för den livsviktiga leken.
- Uppmuntra kreativt tänkande och självständighet.

Avdelningens målkriterier, matematik(målet är nått när):

Målet är nått när barnen använder klossar och liknande material i ett konstruerande sammanhang. När barnen upptäcker de enklaste talen med hjälp av kroppen, fingrar, tår, saker mm. När barnen börjar se skillnad på många och få saker, personer mm. När räkneramsan börjar automatiseras hos barnen.

Avdelningen gör detta genom att:

- Alla barn ska få känna den tillfredsställelse det är att göra framsteg, övervinna svårigheter och att få uppleva sig själva som en tillgång i gruppen. Vi vuxna strävar efter att visa barnen hjälpsamhet och att vara rädda om varandra. Vi ska kunna ha roligt tillsammans och vi strävar efter att få trygga barn som vågar vara sig själva. Vid bl.a. samlingen samtalar vi och tränar språket.
- Vi prioriterar den fria leken, där barnen tränar sin motorik, sitt språk och samspelet med andra.
- Vi har en allsidig verksamhet, där vi ger utrymme för den fria leken. Vi är också lyhörda för barnens intressen och önskemål, som vi följer upp och avslutar. Vi ser till att det finns lämpligt material tillgängligt. Vi uppmuntrar och hjälper barnen. Vid samlingen tänker vi på att alla barn ska komma till tals.
- Vi har material tillgängligt i den fria leken som uppmuntrar till matematiskt tänkande. Att vi vuxna är tillgängliga och sätter ord på det barnen gör. Att vi vuxna använder talbegrepp och räkneramsor i den dagliga verksamheten.

Plan för kontinuerlig uppföljning:

Vi har våra enskilda dagböcker för fortlöpande anteckningar om verksamheten. På våra gemensamma planeringar ska vi gå igenom de senaste veckornas verksamhet utifrån anteckningar och bildokumentation för att se att vi är på rätt väg. Utifrån detta skall vi så småningom kunna göra en utvärdering och analys.

Utvärdering:

Vi har strävat efter att ständigt uppmuntra barnen i deras aktiviteter. I den fria leken har vi hjälpt dem att sätta ord på det de gör och stöttat dem i samspelet med varandra. Vi har strävat efter att uppmuntra de försiktiga barnen att ta för sig och hjälpt de med mycket energi att se och lyssna på sina kompisar. Vi har pratat, sjungit och haft roligt tillsammans. På samlingarna har vi uppmärksammat varje barn genom foton på barnen och namnsånger. Vi har haft material framme och barnen har tagit för sig av det som intresserat dem. Vi har sett att barnen använder sig av konstruktionsmaterial bl.a. klossar, i den fria leken. Vi har varit med barnen och pratat om färger, former och antal. I samlingarna har vi räknat barnen, räknandet av barnen automatiserar räkneramsan. Barnen har skickat en boll mellan sig. När de skickat bollen i samlingen övar de på ge och ta. Vi har sjungit rytmiksånger och ramsat. Detta förstärker både språk och matematik. På skötbordet har vi benämnt kroppsdelar och räknat tår, fingrar, ögon mm. Leken på skötbordet ger barnen begrepp och kroppsuppfattning som också är en viktig grund för matematisk förståelse.

Analys:

I höst har vi haft flera barn med mycket stark vilja som behövt mycket stöd av oss vuxna. Detta har tagit mycket av vår kraft och tid. Vi har strävat mot att barnen ska få en förförståelse för matematik genom undersökande av sin omgivning. Vi har märkt att de i den fria leken använder räkneramsan och är med aktivt i samlingarna när vi räknat barnen. Barnen har i samlingarna klarat av att både ta emot och att ge vidare bollen. Mycket av den grund vi lägger nu märks inte konkret i vardagen med dessa små barn utan kommer fram senare.

Mål med arbete i trygghet på en 3-5 års avdelning

Läroplanen säger:

Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler

Vi på avdelningen strävar efter att varje barn:

- känner att det är roligt att komma till förskolan.
- känner trygghet i gruppen.

Metod:

- Vi vuxna är bra förebilder för barnen och varandra, i ord och handling och visar varandra respekt och ödmjukhet.
- Vi vuxna finns närvarande, alla barn på avdelningen är allas barn och vi tar ett gemensamt ansvar vilket medför att alla barn blir trygga med alla vuxna.
- Att vi vuxna stöttar och ger beröm.
- Vi vuxna uppmuntrar barnen att lyssna på varandra, samt att hjälpa och trösta varandra.

Utvärderingsmetod:

- Enskilda samtal med barnen.
- Skriftliga spontana observationer (observationsblock lättillgängligt).
- Inskolningssamtal/föräldrasamtal med samtalsintervjufrågor (april/maj).

Barn, personal och föräldrar är delaktiga i utvärderingen. Sammanställningen görs av arbetslaget på avdelningen.

Utvärdering:

- Vi har utfört enskilda samtal med en tredjedel av gruppen.
- Skriftliga spontana observationer: I första hand har vi tittat på hur barnen kommit in i gruppen och relationer med sina kamrater och oss vuxna. De flesta barnen tar kontakt leker med andra barn, de börjar vidga sina vyer till nya grupp konstellationer där inte bara den kända ”gamla” grupperna är tryggheten. Barnen är glada när de kommer till förskolan, inte någon är ledsen vid lämning.
- Inskolningssamtal/föräldrasamtal med samtalsintervjufrågor: de föräldrasamtal vi genomfört (14/15) ligger till grund för utvärderingen. Föräldrarna upplever att barnen trivs på avdelningen och att det blivit bra i nya fräscha lokaler, men att vägen dit var under kritik. Inte mot oss personal men mot kommunen som inte hade bättre framförhållning med renovering och dyl. Föräldrarna upplever att vi kommit långt i arbetet med att skapa en trygg grupp där alla barn kan leka med alla barn oavsett från vilken avdelning de kommit ifrån.

Analys:

- När vi haft enskilda samtal med en tredjedel av barnen så upptäckte vi att barnens svar beskrev nyss upplevda situationer medans vår förhoppning var att få ta del av deras upplevelser under terminen som gått. Därmed har vi inte fortsatt göra resterande

samtal eftersom vi har kommit till insikt att barnen behöver vara lite äldre för att kunna ta del av denna typ av samtal.

- Som vi nämnt ovan i utvärderingen så upplever både personal och föräldrar att barngruppen har stabiliserats och blivit trygga när de vistas på förskolan. Vi kommer även nästa termin fortsätta arbetet med tryggheten i barngruppen.

Förbättrings åtgärder:

- Vi uppmanar barnen mer aktivt till att skapa nya kompisrelationer.

Övriga prioriterade mål under året har t.ex. varit, empati, ord och begrepp, skapande förmåga, barns inflytande, motorik och kroppsuppfattning och samarbete med hemmet.

Mål för Öppen förskola

Öppen förskola ska vara en mötesplats för föräldrar med barn mellan 0-6 år i Lessebo kommun och ska ge möjlighet till ökade kontakter mellan familjer. Den ska kapa kulturmöten för besökare från andra kulturer och låta dem komma i kontakt med det svenska språket. Öppen förskola ska ge råd och stöd i frågor som rör de små barnens fostran och utveckling och upplysa om den kommunala servicen och ha samarbete med närsamhället.

Metod

Lokalen ligger centralt och har öppettider, inom vilka man kan komma och gå när man vill. Miljön är utformad till att berika barns lek och samvaro och stimulera deras utveckling både individuellt och i grupp. Det finns förskolläro-utbildad personal som har samarbete med övriga på familjecentralen och med andra instanser.

6. Resultat

6:1 Redovisning av resultat för 5:1

Se under punkt 5:1

Under läsåret har förskolorna i Lessebo kommun haft ett samarbete med Jan Håkansson på Linnéuniversitetet i dokumentation och analysarbete. Avdelningarna har haft en möjlighet att skicka sina dokument till Jan och han har kommenterat och kommit med förslag på utveckling och förbättringar. Det syns på utvärderingarna som har gjorts under året att avdelningarna har kommit långt i sitt arbete och sitt sätt att hitta strategier, analysera och dra nytta av gjort arbete och ta fram förbättringsområden för att ha nytta av i kommande planeringar.

I den 2010 reviderade Lpfö-98 finns ett nytt kapitel 2:6 som heter uppföljning, utvärdering och utveckling. Med det uppföljning och analysarbete vi påbörjat ligger vi helt rätt i detta arbete.

Öppen förskola

Utvärdering

Tillsammans med övriga på Familjecentralen har vi haft gemensamma utbildningar för föräldragrupper i bl.a. kost för små barn, tandhygien, betydelsen av att läsa/rimma/ramsa för små barn, infektioner, förskola för små barn, föräldrarollen/gränssättning och barnsäkerhet. Övrig verksamhet till föräldrarna har varit "Första hjälpen och hjärt- och lungräddning till

barn” i Röda korsets regi, föreläsning om hur parrelationen förändras när man får små barn och barnböcker med medverkan från biblioteket. Det har varit ett rikt och varierat utbud. Lessebos familjecentral har även deltagit i nätverk med övriga familjecentraler i länet. Detta har varit givande och mycket viktigt för förskolläraren som är ensamarbetare på Öppen förskola.

Det är många föräldrar och barn som nu kommer till Öppen förskola, framför allt på förmiddagarna.

De olika verksamheterna på familjecentralen har nu arbetat ihop i två och ett halvt år och det känns som ett gemensamt team, där det finns stor respekt för varandras professioner.

7. Analys

7:1 Analys av resultaten del 6

Se under punkt 5:1

Öppen förskola

Högst antal besökare på förmiddagarna beror nog på att det är lättast att komma ifrån då. En del föräldrar har också större barn, som går i förskola eller skola som kommer hem på eftermiddagen. Vissa dagar är det fler besökare än andra, men dessa dagar varierar. Ibland känns det svårt att planera något. Förskolläraren vet inte från dag till dag om eller när någon eller vem/vilka som kommer på besök. I och med att det är öppet, måste hon vara där. Det är svårt att sätta igång med något speciellt när det är tomt, eftersom att någon kan dyka upp.

Vissa dagar är det tyst och lugnt men har aldrig varit helt tomt, andra dagar full rulle på Öppen förskola och på torget med folk, som även ska in till BVC eller MVC. Men när det är mycket folk, med barn liggandes på golvet och springandes ut och in på Öppen förskola, samtidigt som någon vill ha hjälp med något skapande, känns Öppen förskolas lokal trång och fel disponerad. Det kunde gott ha funnits något/några rum till eller att det funnits ett handfat för vattenhämtning och tvättning av penslar och händer.

Men det är trevliga människor som kommer och de är intresserade av att göra något för barnen, eftersom de kommer hit. Men en del småbarns mammor kommer även för sin egen skull. Detta att träffa andra vuxna, andras barn och se hur olika de utvecklas betyder väldigt mycket, för många i sin nya roll som förälder. Men man får påtala att man inte ska jämföra barn emellan, då de utvecklas olika.

Arbetslagen har nu hittat en bra arbetsgång att arbeta med Lpfö 98:s mål, göra metoder för det som ska prioriteras och konkretisera det i det dagliga arbetet och sedan utvärdera. I föräldraenkäten svarar 81,7 % mycket bra eller bra på frågan ”Vår förskola har tydliga lokala mål som utgår från läroplanen”. Det här är en sänkning från 2009 (96,4 %) som då var en klar förbättring från tidigare enkäter. ”Jag som förälder är väl förtrogen med målen” svarar 61,6 % bra eller mycket bra. Detta är också en sänkning från 2009 (83,9 %). 15 % har svarat vet inte och det beror troligen på att de har relativt nyinskolade barn och inte hunnit ta ställning. Några kommentarer från föräldrar är ”Vi gick igenom dessa tillsammans med personal när vår son började på dagis + att vi själva fick läsa dessa i lugn och ro” och ”Har fått info vid

inskolning om mål. Hade gärna fått mer info nu när det gått en tid”.

Vi arbetar efter förskolans lokala arbetsplan 5,2 (skala1-6 i personalenkäten).

Att dokumentera det enskilda barnets lärande med ”de fem förmågorna och samla i en portfolio har visat sig vara en bra metod att koppla ihop läroplanen med barnets lärande och göra det synligt.

Det är skillnad på förskolans och skolans läroplaner, eftersom förskolan endast har strävansmål och inte uppnåendemål för det enskilda barnet. Vårt uppdrag blir att använda barnens IUP för att göra verksamheten bättre och anpassa den till de barn som ska utvecklas och lära hos oss. Att arbeta med temaarbete utifrån behoven i barnens IUP har givet bra resultat.

Den nya förskoleavdelningen, Hallonet, har nu varit igång i ett år och kommit igång bra. Där ser vi nu fram emot att Opalens förskola flyttar till nyrenoverade lokaler i samma byggnad, så vi blir två avdelningar som kan samverka.

8. Bedömning av måluppfyllelsen del 1-7

Måluppfyllelsen bedöms i sin helhet som väldigt god.

Att dokumentera det enskilda barnets lärande med ”de fem förmågorna” och samla i en portfolio har visat sig vara en bra metod att koppla ihop läroplanen med barnets lärande och göra det synligt. Att sedan planera avdelningens arbete utifrån dokumentationen med de fem förmågorna och barnens IUP gör att varje barn blir synligt i avdelningens arbete.

Genom att arbeta med hela kedjan att sätta mål, skriva målkriterier, planera metod, genomföra, följa upp, utvärdera, analysera och sätta upp förbättringsområde har vi blivit bättre på att bedöma måluppfyllelsen. Men detta är ett arbete som måste fortsätta och finjusteras.

Föräldrar och personal ger positiva omdömen om förskolans verksamhet och resultat vilket visas i gjorda enkäter.

9. Åtgärder för utveckling

Lokalt prioriterade mål 2011

Arbeta med och fördjupa arbetet med den 2010 reviderade Lpfö-98.

Följa barnens utveckling genom att dokumentera de fem förmågorna och samla i portfolio: kommunicera, samarbeta, ta ansvar, förstå människors olika livsvillkor, reflektera och förstå sitt eget lärande.

Arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet, hur måluppfyllelsen mäts, reflektera, följa upp och utvärdera och skriva analyser som ska användas i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Arbeta med grundläggande begrepp, matematik, naturvetenskap och teknik.